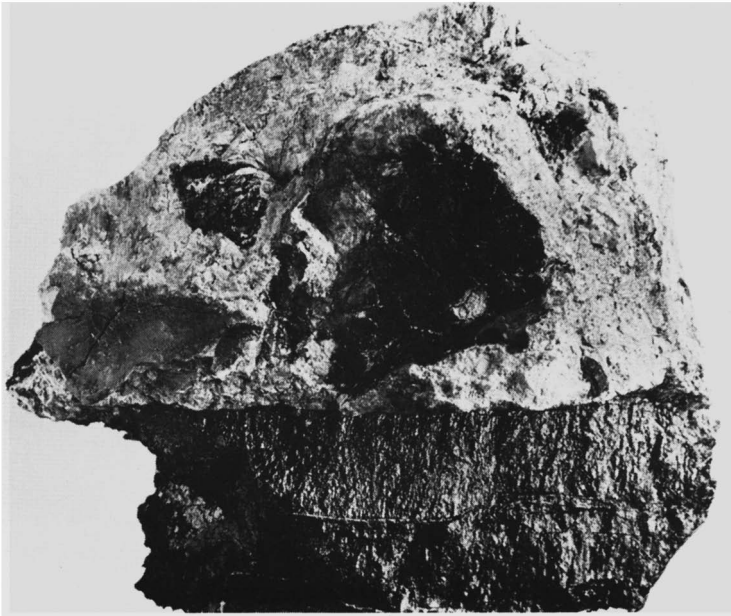
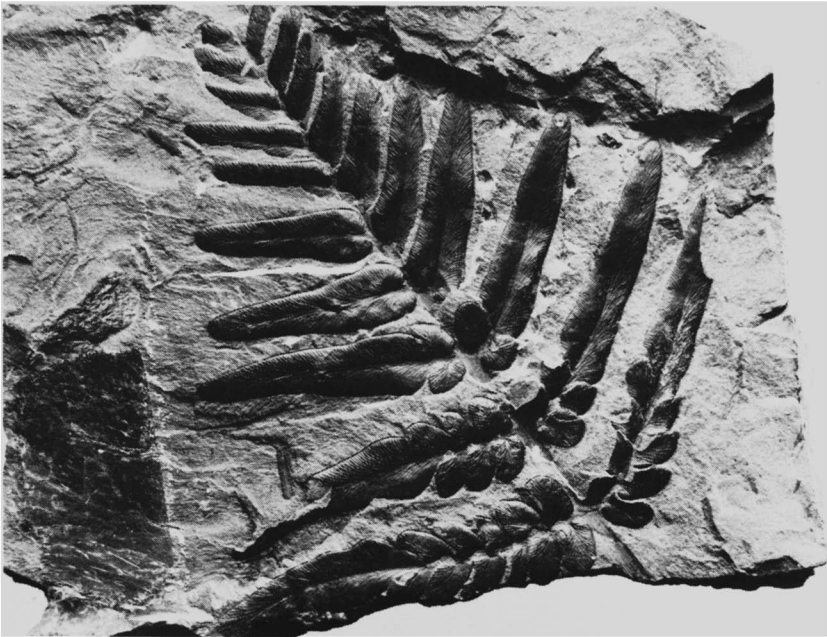

DE COLLECTIE VAN HET GEOLOGISCH BUREAU VOOR HET MIJNGEBIED TE HEERLEN

Karboon. De geologische, paleontologische en mineralogische verzamelingen die het Geologisch Bureau te Heerlen thans herbergt zijn voortgekomen uit een samenvoeging, in 1921, van het materiaal van de Rijksopsporingsdienst van Delfstoffen en een partikuliere kollektie van Prof. W. J. Jongmans. Sindsdien heeft het werk van Prof. Jongmans, dat mede gericht was op een systematisch verzamelen, hier en in het buitenland van paleobotanische fossielen een belangrijke uitbreiding gebracht van deze verzamelingen. De paleobotanische kollektie, die naast alle nederlandse karboonplanten veel buitenlands vergelijkingsmateriaal bevat van welhaast alle belangrijke steenkoolgebieden der aarde, is enig in zijn soort. Tegelijkertijd bouwde Prof. Jongmans, later in samenwerking met Dr. S. van der Heide een representatieve paleozoologische verzameling op van de dierenwereld uit het nederlandse "steenkoolgebergte", met o.a. de beroemde adelophthalmus fauna van de Sm. Emma en een van de oudste insecten ter wereld uit een steenkoolverkenning-boring nabij Gulpen. Bovendien kent het museum een volledige kollektie van alle in de nederlandse mijnen voorkomende mineralen, ertsen en steenkoolsoorten.

Contact Karboon-Boven Krijt.
Handstuk uit Schacht IV S.M. Hendrik.
De top Karboon wordt in deze schacht toevallig gevormd
door een koollaag.
Foto 12708. Geol. Bur. voor het Mijngebied.

Karboonvaren *Neuropteris callosa*.
Foto 2916. Geol. Bur. voor het Mijng gebied.

Twee exemplaren van *Adelophthalonus imhofi* S.M. Hendrik.
Een zeldzame vondst van dit zelden zo gaaf voorkomende
fossiel.
Foto 12707. Geol. Bur. voor het Mijng gebied.

Krijt en Tertiair Naast de genoemde verzamelingen toont het museum ook materiaal uit jongere tijdperken dan het Karboon. Vooral de Heer F.H. van Rummelen heeft zich verdienstelijk gemaakt door het bijeenbrengen van gesteenten en fossielen uit dit "dekkerrein". Uit het Hervens en Akens zand, uit de Gulpense en Maastrichtse kalk en voorts uit het tertiair, het Oligoceen, Mioceen en Paleoceen. Het Kwartair is vertegenwoordigd met materiaal van de Maasterrassen en van de löss. Onder dit dekterreinmateriaal zijn ook enkele duidelijke lakprofielen uit Zuid-Limburgse groeven, een apateodus-(vissen)-kop uit het krijt en een afgietsel van de mosasaurus-kaken van Bemelen. Te verwachten zijn binnenkort volledige verzamelingen van echiniden en belemnieten uit het Zuid-Limburgse krijt.

Plannen. Naar aanleiding van de aanstaande verhuizing van het Geologisch Bureau naar een ander gebouw wordt er op het ogenblik gewerkt aan een modernisering in de opstelling van de kollekties. Er wordt daarbij veel aandacht besteed aan het aanschouwelijk maken van de geologie van Zuid-Limburg o.a. door een model van Zuid-Limburg, (1: 25.000, dat geologische profielen zal geven en ook een blik in de diepere ondergrond (oppervlak Karboon). In deze plannen is ook opgenomen de inrichting van een vitrine met materiaal verzameld door leden van de Afd. Limburg der N.G.V.

B.J. Romein.

HET NATUURHISTORISCH MUSEUM VAN MAASTRICHT

door E.M. Kruytzer

De paleontologische afdeling van het museum te Maastricht heeft vanaf de stichting (einde 1912 of begin 1913) steeds in de belangstelling gestaan van de geologen. Nog pas enkele jaren geleden (E. Voigt 1956, Pal.Z. 30) werd voor het fossiel SCAPHITTES CON-
STRICTUS, een cephalopode - gidsfossiel van het toekomstige Maastrichtien - uitdrukkelijk verwezen naar het museum te Maastricht.

De geologisch-paleontologische verzameling is ondergebracht in de zalen gelijkvloers. Ter oriëntering voor degenen, die het museum nog niet kennen, volge hier een korte beschrijving.

I. K A R B O O N. Het is een kleine zaal, waar de karboonfossielen zijn ondergebracht. Men krijgt toch een voldoende inzicht in de planten en dieren van het Boven-Karboon, die gerangschikt zijn zowel systematisch als naar de groepen (Epen-groep enz.). Een uitgebreide verzameling vindt men in het Geologisch Bureau te Heerlen.

II. K R I J T. De krijtfossielen zijn vanzelfsprekend het best vertegenwoordigd. Wij hebben wellicht de rijkste verzameling van Nederland. De indeling is volgens het bekende systeem: Akens Zand, Groenzand van Vaals, Gulpens Krijt, Kunrader Kalk en Maastrichts Krijt.

Het is niet nodig aan de lezers van Grondboor en Hamer te vertellen wat er zo al in het Krijt gevonden is, maar toch is het goed, dat zij weten dat zij hier aan de hand van het uitgebreide materiaal hun vondsten kunnen determineren. Vooral de talrijke